

دانشگاهیان در گفت و گوبا «ایران» هدف قرار گرفتن مراکز علمی و آکادمیک را محکوم کردند

شریف در برابر مغول های قرن ۲۱

سختگویی دولت در نشست هفتگی با رسانه ها این بار در دانشگاه شهید بهشتی: دانشگاه نهاد قدرت و اقتدار ایران است

عکس: رویترز/ایران

پوشش ملی از مرز ۱۴ میلیون داوطلب گذشت

پزشکیان هم «جان فدای ایران» شد

فعالان و کارشناسان سیاسی از جرایم حمله دشمن به اهداف غیرنظامی می گویند

ناتوانی در میدان حمله به زیرساخت ها

بادداشت های از سارا فلاحي، جواد ایزن منش، مرتضی مبلغ محمدتقی فاضل مبدی و مصطفی نغزی

وزرای صمت، جهاد کشاورزی و تعاون از فعالیت های بخش خصوصی قدرتمند کردند

پایداری سربازان خط مقدم بازار در شرایط جنگی

واشنگتن در جنگ با ایران، نقش خود را در آسیا باخته است

ماجراجویی دوسرباخت ترامپ

محسن نهاروند، دیپلمات پیشین در گفت و گوبا «ایران» مطرح کرد

حلقه ترامپ گرفتار محاسبات دقیق ایران

ساز و کار جبران خسارت ۷۲ هزار واحد مسکونی تعیین شد

ارزیابی و تشکیل پرونده خسارت دیدگان جنگ در کوتاه ترین زمان

نامه هشدارآمیز ایران به مدیر کل یونسکو

حمله به راه آهن تاریخی ایران تعرض به میراث مشترک بشریت است

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲

چه کسی تنگه مرا زدید؟

روزنوشت جنگ (۱۹)

مرتضی گل پور معاون سردبیر

دوشنبه گذشته باز هم ترامپ به ما ایرانی ها فحش داد. در یک نزاغ خیابانی معمولاً کسی فحش می دهد که تنگ می خورد و تازه با فحش دادن اوضاعش بدتر هم می شود؛ هر فحش یعنی یک سیلی دیگر و هر ناسزا یک مشت دیگر. کسی که زورش بیشتر است، نیازی نیست از زبانش استفاده کند. زور بازو جبران می کند. این چرخه اینقدر ادامه پیدا می کند تا مردم پادریانی کنند و به طرف قوی تر بگویند: «داداش! این را خدا زده، از شدت تنگ دار فحش می دهد، تو هم این بدبخت را تا آنجا که می شد زدی، ولش کن.» بنا به گفته مورخان، تعداد کشته های دو جنگ جهانی اول و دوم در اروپا، بیشتر از تعداد کشته ها در جنگ های بشر است.

اعلامیه جهانی حقوق بشر، سه سال بعد از جنگ جهانی دوم در مجمع عمومی سازمان ملل تصویب شد. دلیل اصلی تصویب هم این بود که کشتارهای آن جنگ ها جهان را در بهت و حیرت فرو برده بود. براساس ماده اول اعلامیه جهانی حقوق بشر «همه افراد بشر آزاد و با حیثیت و حقوق یکسان زاییده می شوند و دارای موهبت خرد و وجدان هستند و با یکدیگر با روحیه برادری رفتار کنند.»

۴۷ سال پس از انقلاب اسلامی، حقوق بشر یکی از بهانه های اصلی غرب به ویژه دولت متجاوز آمریکا برای تحت فشار قراردادن ملت ایران بود. غیر از این تجاوز نظامی به کشور ما، آمریکا در سال های گذشته به بهانه حقوق بشر یا پرونده هسته ای، با تحریم های اقتصادی به زندگی روزمره و عادی مردم ایران حمله کرد.

مسخره تر اینکه در دوره تجاوز نظامی به خاک ما هم غرب این حربه را رها نکرد. سه هفته پس از تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی، اتحادیه اروپا اعلام کرد تحریم های حقوق بشری علیه ایران را یک سال دیگر تمدید می کند.

تحریم برای نابودی یک ملت کافی نبود، به حمله نظامی روی آوردند. دیدند با جنگ هم نمی توان ملت ایران را به زانو درآورد، حالا فحش می دهند. ساده اول اعلامیه جهانی حقوق بشر، تأکید می کند «همه افراد بشر آزاد و با حیثیت و حقوق یکسان زاییده می شوند و دارای موهبت خرد و وجدان هستند.» حتی اگر نپرسیم چرا دولت متجاوز آمریکا به کشور ما حمله کرد، دست کم می توانیم بپرسیم چرا ترامپ مردم یک کشور را «حیوان» خطاب کرد؟ در فلسفه، اولین بار ارسطو بود که «انسان» را براساس تمایز با «حیوان» تعریف کرد. جمله ارسطو را که «انسان، حیوان ناطق است» در کتاب های دوره راهنمایی یا دبیرستان خوانده ایم. انسان ها و حیوانات از یک طبیعت بهره مند می شوند و هر دو نیازهای زیستی دارند. بنا به تعریف ارسطو، آنچه انسان ها را از حیوانات متمایز می کند «زبان» است. زبان با موجودیت انسان گره خورده و اساساً وجود «جهان انسانی» بدون وجود زبان ممکن نیست. ارسطو گفت «حیوانات هم درد یا گرسنگی را «احساس» می کنند، اما فقط انسان می تواند خود و دیگر انسان ها قابل فهم باشد.»

وقتی رئیس یک دولت متجاوز، به مردم کشور تحت حمله، توهین می کند، دو معنی دارد. یکی این که نشان می دهد از فرط درماندگی به حدی دچار خشم و استیصال شده که حتی با ریختن بمب و موشک بر سر ما هم آرام نمی گیرد. دلیل دوم این نوع حرف زدن ترامپ، انسانیت زدایی از ما است. «انسانیت زدایی» یا عاری دانستن انسان ها از ویژگی های متمایزکننده با دیگر موجودات، سلاح

فکری جنایتکاران تاریخ بوده است.

«جورجو آگامبن» فیلسوف سیاسی ایتالیایی، توضیح می دهد که چگونه نازی های آلمان از زندانیان و مخالفان سیاسی خود انسان زدایی می کردند تا کشتار و نابودی آنان را برای خودشان توجیه کنند. مطابق توضیحات آگامبن، «ساکنان اردوگاه های نازی به موجوداتی تبدیل می شدند که به واسطه ترس و تحقیر و دهشت، از هرگونه شخصیتی تهی می شدند، به گونه ای که این زندانی دیگر به هیچ وجه جزئی از آدمیان تلقی نمی شد.» آگامبن و دیگر فیلسوفان سیاسی غرب مانند «میشل فوکو» یا «هانا آرنت» براینه همین تجربه های دهشتناک غرب در جنگ های اول و دوم جهانی، خواستار بازنگری در مسیر فکری و فلسفی غرب شدند.

هانا آرنت در بررسی جنایت های جنگ جهانی دوم در آلمان، این حقیقت را آشکار کرد که جنایتکار لزوماً دارای فکر متعالی، اندیشه عمیق یا ذهن پیچیده نیست. برعکس، آرنت توضیح داد که عمده جنایت ها به این دلیل رخ داده که جنایتکاران اصلاً توانایی تفکر، توانایی سنجش خوب از بد و توانایی تشخیص اخلاقی را نداشتند. آن جنایتکاران آدم های عادی بودند که هر کار وحشتناکی علیه دیگر انسان ها می کردند. آرنت از این وضعیت با عنوان «ابتدال شر» یاد کرد.

مطابق تعریف ارسطو، دونالد ترامپ هم یک انسان محسوب می شود، زیرا توانایی حرف زدن دارد و همین او را از دیگر حیوانات متمایز می کند. اما انسان بودن دارای مراتب است. فقط حرف زدن به معنای داشتن توانایی روحی و فکری بالا نیست. مثلاً ترامپ، هنوز هم یک لال ملک و املاک است که فقط رئیس جمهوری شده است. در کتاب «خشم و هیاهو» که یکی از نزدیکان ترامپ بعد از نخستین دوره ریاست جمهوری او منتشر کرد، هیچ چیز فوق العاده، بزرگ، زیبا یا متعالی و اخلاقی در اطراف او دیده نمی شود. هرچه هست،

چیزهای دم دستی است که البته گران هستند، غیر از یک بستنی خاصی که به گفته نویسنده «خشم و هیاهو» ترامپ خیلی به آن علاقه دارد. در این دوره هم ترامپ دستور داد روی میز کارش یک دکمه قرمز نصب کنند تا هر زمان که بخواهد بتواند یک کواکولی رژیمی برای رئیس جمهوری آمریکا سفارش بدهد. برخی از زنان روایت کردند که ترامپ به طلا و رنگ طلایی بسیار علاقه دارد و برای همین وسایل دستشویی و حمام خانه اش یا طلائی است یا به رنگ طلا.

کسانی که با زبان انگلیسی آشنایی دارند، تشخیص می دهند که طرز صحبت کردن و واژگان ترامپ کوچک بازاری و چاله میدانی است و هیچ چیزی در گفتارش نیست که نشان دهنده وجود یک ذهن قوی پشت آن باشد. یکی از دلایلی که ترامپ اینقدر اوباما را مسخره می کند، همین است. بعد از تجاوز نظامی به ایران، ترامپ همیشه اوباما را با تمسخر خطاب می کند: «باراک حسین اوباما» و روی کلمه «حسین» تأکید می کند. طبق تعریف ارسطو، ترامپ هم «حیوان ناطق» است، اما فاقد هرگونه زیبایی شناسی، تعالی روح و هر چیزی که کمی بالاتر از سطح یک آدم معمولی باشد. برای همین او را باید در زمره موضوعات مطالعات «آرنت» طبقه بندی کرد: کسی مثل «آیشمن» که به دلیل ساده، فقط چون دستور داده شده بود، جنایت می کرد و آدم می کشد. در جنایت های ترامپ علیه ملت ما دلایل ژئوپلیتیک، مسأله های غامض یا اندیشه های پیچیده سیاسی و اقتصادی کمتر دیده می شود. راز پنهان و ویژه ترامپ در تجاوز به ما یک چیز است: هیچ رازی وجود ندارد. این همان «ابتدال شر» است که آرنت گفت.

البته ترامپ خودش را انسان فوق العاده ای می داند، باهوش ترین انسان روی کره زمین. هفته پیش «شیکرو ایشیا» نخست وزیر سابق ژاپن گفت: «من سه بار با ترامپ ملاقات کردم،

اگر به او بگویند اشتباه می کند، فوراً عصبانی می شود. نمی توانید این را بگویید. باید بگویید کاملاً حق با شماست و برای حفظ آبرو از او تملق کنید. آن مرد همه چیز را بر اساس ضرر یا سود قضاوت می کند. ترامپ نمی تواند انتقاد را تحمل کند. او نمی تواند اشتباه کردن را تحمل کند. او همه چیز را بر اساس نفع خودش قضاوت می کند، نه نفع آمریکا، نه نفع ژاپن، فقط چیزی که به نفع خودش است.»

دو هفته پیش جلسه کابینه ترامپ برگزار شد تا کارنامه جنایت شان در تجاوز به ایران را بررسی کنند. همه اعضای کابینه حرف خود را با تملق از ترامپ شروع و با تملق از ترامپ تمام کردند.

«استیو ویتکاف» گفت: «آقای رئیس جمهور، شما به ما مأموریت دادید تا با ایران مذاکره کنیم، اما در طول مذاکره فهمیدیم نمی توانیم به اهدافی که شما معین کردید دست پیدا کنیم. آنان حاضر نیستند آن توافقی که شما لازم دارید را به شما بدهند. ما درحال تبادل پیام با ایران هستیم که شما به ما دستور دادید جزئیات آن را به رسانه ها نگوئیم.» «بیت هگست» گفت: «خیلی ممنونم آقای رئیس جمهور که کار جهان آزاد را انجام می دهید و این شجاعت را داشتید که جلوی ایران را بگیرید.» «جی دی ونس» گفت: «افتخار می کنم بخشی از این گروه هستم. رئیس جمهوری بسیار زیبا درباره توانایی نظامی ما گفتند.» «مارکو روبریو» گفت: «مهم ترین شغل هر رئیس جمهوری این است که مردم آمریکا را ایمن نگاه دارد. همه رؤسای جمهوری این را می گویند، اما الان واقعاً رئیس جمهوری داریم که به کاری که می کند معتقد است.»

در یکی از قسمت های سریال ایرانی «قهوه تلخ»، وقتی شاه اعلام می کند «پلوتوس» جانشین او خواهد بود، درباریان صف می کشند تا به پلوتوس تبریک بگویند. صدراعظم برای جلوگیری از بقیه

درباران در چالپوسی، گفت: «قربان! چنان فرمانی از تو بپریم که اسب از مهرش نبرده باشد» و دو بار شیهه کشید.

منطق فکر ترامپ، حتی در جایگاه رئیس دولت متجاوز آمریکا، بازاری، دلالی مسلک و کارچاق کنی است. چیزی شبیه «وارن بافت»، نماد بگ انسان غربی زنگ که یکشنبه میلیونر شد. این طور آدم ها کتاب های زرد هم می خوانند، مانند کتاب «راز» یا «چه کسی پنیر مرا دزدید». برخی از کتاب های مهم هم بین اینها طرفدار دارد، مثل کتاب «هنر زرم» نوشته «سان تزو». یک رسانه اروپایی اخیراً نوشت: «برخی سرمایه داران پس از بسته شدن تنگه هرمز دچار مشکل شده اند، همان ها که سال ها کتاب هنر زرم را می خوانند تا رقبا خود را فریب بدهند و از آنان پیشی بگیرند. حالا نمی توانند آینده را پیش بینی کنند.» به عقیده نویسنده، دلیل این وضعیت این است که رئیس جمهوری آمریکا این جمله «سان تزو» را نخوانده بود که «دشمنت را بشناس.»

ترامپ می آنکه ایران را بشناسد، درحالی تجاوز نظامی به کشور ما آغاز کرد که فکر می کرد ایرانیان هم براساس منطق سرمایه داران تازه به دوران رسیده مانند خودش عمل می کنند. چون دشمن خود را شناخت، در جنگی که علیه ایران آغاز کرد، مانند چهارپا در گل مانده است. نه حتی چهارپا، به قول قرآن کریم «کالاتام بل هم پست تر.» مانند «چهارپایان»، شاید هم پست تر.

ایرانی ها تنگه هرمز را سفت گرفته اند و رهایش نمی کنند، تنگه ای که گویی گوی گوی ترامپ است. شاید چون هوا نمی رسد ناسزا می گویند و مانند آن کتاب های زرد روانشناسی های زرد بازاری که «چه کسی قورباغه مرا قورت داد؟» یا «چه کسی پنیر مرا دزدید؟» حالا ترامپ هم باید کتاب تازه خودش را بنویسد، با این عنوان: «چه کسی تنگه مرا دزدید؟»

بخوان ایران بخوان

دستیار هوش مصنوعی

آرشیو روزنامه ایران از سال ۱۳۹۲ در اختیار شماست

<https://chat.irannewspaper.ir>

irannewspaper.ir